

**ПРАВОСЛАВНИ БОГОСЛОВСКИ ФАКУЛТЕТ
УНИВЕРЗИТЕТА У БЕОГРАДУ**

Силабус

др Владимир Вукашиновић, ванредни професор
Академске студије - Основне студије
Програм: Богословско-пастирски

**Предмет: Савремено богослужбено предање –
Литургика 2**

Група: обавезни предмет
Број ЕСПБ бодова: 5
Фонд часова: 2 семестра (2+1)

Испит: писмени и/или усмени

Назив курса: Савремено богослужбено предање

Садржај:

Упознавање са савременим богослужбеним животом СПЦ; Компаративна анализа савремених богослужбених пракси других Помесних Цркава; изучавање историјског развоја богослужења СПЦ, фактора и услова који су довели до његовог формирања, промена и развојка; Стицање неопходних теоријских знања из ритуалистике, теологије богослужења и историје култа; Теоријско ососпособљавање кандидата за активно и успешно вршење богослужења.

Циљ:

Циљ предмета је да се студенти упознају са савременим начином вршења богослужења у нашој Помесној Цркви као и условима и токовима формирања и развоја литургијске праксе и њене теологије у оквирима СПЦ те да, самим тим, науче да правилно разумеју и врше богослужења.

Предуслови:

Уписан одговарајући семестар основних студија.

Облик наставе:

Предавања, вежбе и стручна пракса.

Обавезе студената:

Похађање предавања, вежби и стручне праксе.

Начин оцењивања рада и резултата:

Активности у току предањања – 10 поена; учествовање у практичној настави – 30 поена; завршни испит – 60 поена.

План курса/предмета

- 1. Недеља**
Динамичка природа хришћанског богослужења
- 2. Недеља**
Развој богослужбеног живота словенских Цркава
- 3. Недеља**
Српски литургијски рукописи
- 4. Недеља**
Кирило и Методије и почеци словенског богослужења
- 5. Недеља**
Богослужења од времена Петочисленика до Светог Саве
- 6. Недеља**
Допринос Светог Саве богослужбеном животу СПЦ
- 7. Недеља**
Реформа Филотеја Кокиноса и богослужења СПЦ
- 8. Недеља**
Богослужбени живот СПЦ у 14. и 15. веку
- 9. Недеља**
Српски средњевековни скрипторијуми
- 10. Недеља**
Прва генерација штампаних богослужбених књига СПЦ
- 11. Недеља**
Богослужбени живот СПЦ у 17. веку
- 12. Недеља**
Руски и малоруски утицаји на богослужбени живот СПЦ у 18. веку
- 13. Недеља**
Друга генерација штампаних богослужбених књига СПЦ; 18 - 19. век
- 14. Недеља**
Превођење богослужбених књига на српски говорни језик
- 15. Недеља**
Литургијска обнова у 20. веку

Други семестар:

1. **Недеља**
Литургијски језик Цркве
2. **Недеља**
Службе дневног богослужбеног круга
3. **Недеља**
Литургија Светог Јована Златоустог
4. **Недеља**
Литургија Светог Василија Великог
5. **Недеља**
Литургија Пређеосвећених Дарова
6. **Недеља**
Архијерејска Литургија
7. **Недеља**
Света тајна Свештенства
8. **Недеља**
Света тајна Крштења
9. **Недеља**
Света тајна Миропомазања
10. **Недеља**
Света тајна Јелеосвећења
11. **Недеља**
Света тајна Покајања
12. **Недеља**
Света тајна Брака
13. **Недеља**
Последовања за покојне
14. **Недеља**
Последовања освећења литургијског простора
15. **Недеља**
Молитвословља

Литература:

1. В. Вукашиновић, *Литургијска обнова у XX веку. Историјат и богословске идеје литургијског покрета у Римокатоличкој цркви и њихов узајамни однос с литургијским животом Православне цркве*, Београд – Нови Сад – Вршац 2001.
2. В. Вукашиновић, *Српска барокна теологија: Библијско и светотајинско богословље у Карловачкој митрополији XVIII века*, друго, исправљено издање, Врњци-Требиње, 2010.

3. В. Вукашиновић, *Српско богослужење – Огледи из литургијске историје и праксе код Срба*, Врњци-Требиње, 2012.
4. В. Вукашиновић, *Српско богослужење II – Огледи из литургијске историје и праксе код Срба*, Београд, 2014.